

ASMENINIAI FINANSAI Tikslui pasiekti reikia laikytis taisyklių

Kaip nusipirkti ferarį

AUDRIUS DZIKEVIČIUS “Pinigų srautas” viceprezidentas

Daugelis žmonių, savo kailiu pajutę šalies ekonominės būklės gerėjimą per asmeninių pajamų augimą, ima kelti sau ambicingus materialinius tikslus – „noriu būti turtingas“, „noriu turėti prabangią sodybą ant ežero kranto“ ar net „noriu turėti „Ferrari“. Dideli tikslai daro mus didelius, tačiau ar būdai, kuriuos pasirenkame jiems siekti, visuomet būna tinkami?

PATARIMAS Kad galėtumėte įpirkti brangenybę, apsiskačiuokite, kiek turite investuoti.

Jeigu aš šiandien turiu stabilų ir didesnę nei vidutinis šalyje atlyginimą, greičiausiai esu geidžiamas bankų klientas ir galiu gauti patrauklų finansavimo pasiūlymą savo svajonei įgyvendinti tuoj pat. Mes esam jau tiek įpratę skolintis būstui, automobiliui, televizoriui, kad dažnai net nesusimąstome, ar šiandien mums tai geriausia alternatyva ir ar iš viso yra alternatyvų.

Alternatyvų gal ir nėra, jeigu prabangos mums reikia jau šiandien. Jei draugas pirkto butą Vilniaus centre, tai man reikia ne prastesnio. Jei bendradarbis vairuoja naują „BMW X3“, man reikia bent „X5“. Nekalbėsiu čia apie tai, kad prabangos prekės iš esmės reikalingos tik tų prekių gamintojams ir pardavėjams. Geriau pakalbėkime apie tas mano minėtas alternatyvas didelėms svajonėms įgyvendinti.

Pirmiausia pažiūrėkime, kaip tvarkome savo asmeni-

nus finansus. Išleidžiame mažiau nei uždirbame? Puiku. Eime toliau. Ką darome su sutaupytais pinigais? Investuojame? Šaunu. Kaip paskirstome sutaupytus pinigus?

Idealiausiu atveju per tam tikrą laiką susikaupiame atsargą „juodai dienai“. Tai pirmasis asmeninių finansų valdymo planas. Pavadinkime jį finansinio saugumo planu. Jis reikalingas tam, kad apsaugotume nuo neigiamų netikėtų įvykių, tokių kaip darbo ar sveikatos netekimas, kurie galėtų sužlugdyti mus finansiškai, nes, pvz., netekus pajamų, mes paprasčiausiai negalėtume apmokėti finansinių įsipareigojimų komunalinių paslaugų teikėjams, finansų institucijoms ir pan. Taigi priklausomai nuo mūsų asmeninio konkurencingumo darbo rinkoje, nuo vidutinio prognozuojamo naujo darbo suradimo

laiko turime padaryti mažiau-siai du dalykus: likvidiuose ir saugiuose aktyvuose sukaupti 6–12 vidutinių mėnesinių išlaidų dydžio rezervą „juodai dienai“ ir turėti tradicinį gyvybės bei sveikatos draudimą. Ką daryti toliau?

Kiek reikia?

Toliau – finansinio apsaugojimo planas. Jis užtikrins, kad visas mūsų dabartines mėnesines išlaidas galėsime padengti iš savo investicinių pajamų. Pirmiausia reikia apskaičiuoti investicijų sumą, nuo kurios gaunamos investicinės pajamos leistų padengti metines asmenines išlaidas. Jeigu mūsų metinės išlaidos sudaro 60.000 Lt, o mūsų investicijų portfelio laukiamą grąžą sudarys 10% metinių palūkanų, tai sukaupę 600.000 Lt galėsime gyventi iš palūkanų ir padengti savo įprastas mėnesines išlai-

das. Siekdami sukaupti tokią pinigų sumą, turime reguliariai investuoti dalį sutaupomų lėšų į atitinkamas finansines priemones. Nagrinėjama atveju, jei investuosime 10 m., reikės investuoti po 2.905 Lt per mėnesį. Norint sukaupti kitą sumą per kitą laikotarpį, atitinkamai keisis ir periodinė investicinė suma, kuri apskaičiuojama naudojantis viešomis investicijų skaičiuoklėmis.

Galiausiai „Ferrari“

O dabar jau galime pakalbėti ir apie dideles svajones, kad ir „Ferrari 599 Coupe GTB Fiorano“ (mažmeninė kaina apie 900.000 Lt). Tam reikia trečiojo investicinio plano, pavadinkime jį finansinės laisvės planu. Jei pirksite šį automobilį išsimokėtinai per 7 m. su pradine 15% dydžio įmoka, 6,5% dydžio metinėmis palūkanomis, per 1 m. išperkamosios nuomos kompanijai jums reikės sumokėti 136.318 Lt (be draudimo įmokų). Tam, kad už savo svajonę galėtumėte atseikėti tokius metinius grąžinimus bei palūkanas, turite sukaupti pradinę įmoką (135.000 Lt) ir reguliariai investuoti dalį sutaupytų lėšų į atitinkamas finansines priemones. Jei investuosime 10 m., vidutinė metinė investicijų grąža sieks 20%, visu laikotarpiu reikės investuoti po 1.554 Lt per mėnesį.

Vietoj „Ferrario“ gali būti bet kokia kita didelė svajonė. Tačiau svarbiausia – turėti mažiausiai 3 investavimo planus ir laikytis jų nuosekliai, neperšokant iš pirmo į trečią.

PELNINGIAUSI FONDAI 10 30							
PENSIJŲ							
Fondo pavadinimas	Valdytojas	Va- liuta	Vnt. vertė	6 mėn.	12 mėn.	Standartinis nuokrypis (m.)	
Finasta akcijų pensija plius	Finasta investicijų valdymas	LTL	2,0823	19,19%	45,89%	9,35%	
Racionalios rizikos	Finasta investicijų valdymas	LTL	3,1133	7,52%	25,47%	10,52%	
Sampo pensija 100	SAMPO pensijų fondų valdymas	LTL	1,6610	8,84%	23,49%	11,70%	
SEB pensija 3	SEB VB investicijų valdymas	LTL	1,2024	6,73%	20,54%	11,99%	
Pensija 4	Hansa investicijų valdymas	LTL	1,2247	4,31%	16,05%	6,77%	
INVESTICINIAI							
Fondo pavadinimas	Valdytojas	Va- liuta	Vnt. vertė	6 mėn.	12 mėn.	Standartinis nuokrypis (m.)	
Mandatum Latin America	Sampo Fund Management	EUR	3,3679	28,26%	57,88%	24,37	
SEB Emerging Markets Fund	SEB Fund Management S.A.	EUR	2,4382	30,38%	50,96%	22,90%	
Hansa R. Europos NT akcijų fondas	Hansa Investment Funds	EUR	16,5826	6,81%	49,98%	12,15%	
Finasta Naujosios Europos	Finasta investicijų valdymas	LTL	213,4454	8,92%	47,13%	9,63%	
Finasta Centrinės ir Rytų Europos	Finasta investicijų valdymas	LTL	301,8025	21,80%	41,61%	10,24%	
GYVYBĖS DRAUDIMAS							
Investicinė kryptis	Valdytojas	Va- liuta	Vnt. vertė	6 mėn.	12 mėn.	Standartinis nuokrypis (m.)	
Sampo Ukraina	Sampo Life*	EUR	2,26882	62,03%	125,91%	16,88%	
Sampo Kinija	Sampo Life*	EUR	3,46245	79,71%	117,66%	31,86%	
Sampo Rusija, vertės įmonės	Sampo Life*	EUR	1,70142	24,17%	72,77%	13,50%	
Sampo Lotynų Amerika	Sampo Life*	EUR	3,36789	28,26%	57,88%	24,25%	
Sampo Besivystančių Rinkų Akcijos Sampo Life*		EUR	1,78565	26,63%	50,12%	15,68%	
* SE Sampo Life Insurance Baltic Lietuvos filialas							
Pelningiausi fondai atrenkami iš bendrovių redakcijai atsiųstų duomenų. Standartinis nuokrypis rodo, kiek faktinė fondo grąža gali skirtis nuo vidutinės (laukiamos) fondo grąžos. Jei rizika yra didelė, geras metais investuotojas gali džiaugtis kur kas didesne nei vidutine grąža. O blogais – tikroji grąža gali būti ne tik gerokai mažesnė nei vidutinė, bet ir nuriedėti į nuostolius.							

GYVYBĖS DRAUDIMAS

Kurie taupo ilgam

Skatindamas ilgalaikį taupymą ir investavimą „Hansabankas“ sukūrė naują produktą – „Investicinę sąskaitą su lengvata“.

Jis skirtas tiems, kurie nori taupyti ilgiau nei 10 m., yra pasyvesni investuotojai ir aktyviai nesidomi rinkomis, bet gali daugiau rizikuoti.

Į sąskaitą pervedami pinigai investuojami pasirinktinai į vieną iš trijų investavimo kryptų – „Hansa fondų fondas 30“, „Hansa fondų fondas 60“, „Hansa fondų fondas 100“. Kryptų keitimas – neribojamas ir nemokamas, taip pat yra galimybė atsiimti dalį sukauptų pinigų, jei klientas

lėšas išlaikė ilgiau nei 1 m. Minimali suma – 150 Lt. Šiai paslaugai galioja gyventojų pajamų mokesčio lengvata, t. y. iš valstybės klientai šiais metais gali susigrąžinti iki 27% pervestų pinigų.

Mokesčiai

Pasirinkusiems šią paslaugą nėra sutarties sudarymo mokesčio, mokestis nuo įmokų – 2,5%, metinis turto valdymo mokestis – 1,2% nuo sukaupto turto (min. 10 Lt/mėn.). Šiais metais atsidariusiems „Investicinę sąskaitą su lengvata“ taikomas mažesnis minimalus turto valdymo mokestis (7 Lt/mėn.) visam sutarties galiojimo laikotarpiui. (VŽ)

Kaip vystosi pasaulio ekonomika? Kokios rinkos perspektyviausios? Į kokį fondą kada investuoti? Kaip sudaryti savo investicijų portfelį? Kas yra apsidraudimo nuo rizikos fondai?

„Hansabanko“ konferencijoje „Investavimas: rizikos ir galimybės“ – visi atsakymai į šiuos ir dar daugiau klausimų!

Kas?

Investavimo paslaptimis dalinsis investavimo pasaulio didieji:

Tom Elliott
„J.P. Morgan Fleming
Asset Management“

Borno Janekovic
„Franklin Templeton
Investments“

Darrell Riley
„T. Rowe Price“

Ketil Myhrvold
„Morningstar
Norge AS“

Paulius Dumšė
„Hansabankas“

Miska Pyykkö
„GAM Fund
Management Limited“

Lars Ohnénus
„Baltic Property Trust“

Kur?

Viešbučio „Reval Hotel Lietuva“ konferencijų centras.

Kada?

Lapkričio 9 d.

Daugiau informacijos tel. 1884 ir www.hansa.lt. Registracija www.hansa.lt